

Exercicio sobre a notación musical na antiga Grecia

Dentro das fontes conservadas da cultura musical grega, existen aproximadamente sobre uns vinte exemplos, malia que tan só uns poucos son considerados realmente fiables, en parte debido a que a maioría deles non se conservan na súa totalidade.

O máis destacable é un fragmento da obra de *Orestes*, de Eurípides do 250 a.C., aproximadamente. Trátase dun *stasimon*, isto é, un coro cantado na *orchestra* (lugar diante do escenario, onde se colocaban algúns dos participantes na traxedia). A conservación é realmente boa, a pesares de non ser perfecta debido a que foi escrito en papiro e algunhas das partes perdéronse.

O Epitafio de Seikilos

A fonte de información da cultura grega de maior importancia que se conserva, e que máis información aporta, é o *skolion* (epitafio) de Seikilos, do século II a.C. aproximadamente. Escrito en pedra (nunha estela funeraria da actual Turquía conservado en Dinamarca), presenta unha magnífica conservación que permitiu descifralo totalmente. Podemos afirmar que é a obra máis coñecida da Antiga Grecia.

O texto

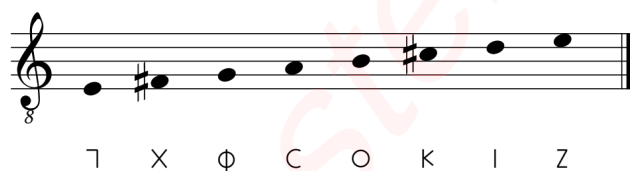
Inscrita nunha columna (estela funeraria), serviu de epitafio a unha muller: na dedicatoria, Seikilos ofrece a unha muller (probablemente a súa esposa ou filla) unha canción, que aparece con notación musical e texto:

TEXTO ORIXINAL	TRADUCIÓN
Ὅσον ζῆς, φαίνου,	Mentres vivas, brilla;
μηδὲν ὅλως σὺ λυποῦ·	que nada te faga sufrir;
πρὸς ὀλίγον ἐστὶ τὸ ζῆν,	a vida é moi curta
τὸ τέλος ὁ χρόνος ἀπαιτεῖ.	e o tempo marca a fin.

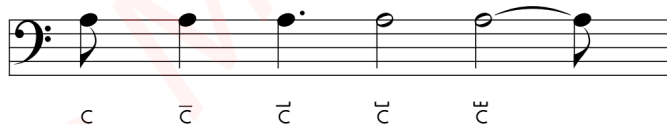
A achega máis destacable ou importante deste documento histórico aos estudos da música grega, foi sen dúbida a notación rítmica, que ao igual que a melódica, emprega signos do alfabeto grego. As notas sen indicación rítmica, valerían un pulso (*chronos protos*), as sinaladas cun guión terían dous pulsos (*diseme*); finalmente, as que levan guión cun sinal ou punto na parte superior dereita valerían tres pulsos (*triseme*).

A notación musical

- Para indicar a altura dos sons, empregábase un signo diferente segundo cada altura. Os signos que aparecen nesta peza, ordenados de xeito ascendente son:

- Para indicar a duración, empregábanse uns signos adicionais sobre os anteriores:

Transcripción

Tendo en conta o indicado ata o de agora, realiza a transcripción a notación actual a melodía do epitafio de Seikilos, partindo da notación orixinal que se indica con maior claridade a continuación.

C̄ Z̄ Z̄ KIZ T̄
 ΟΣΟΝ ΖΗΣ ΦΑΙΝΟΥ
 K̄ I Z IK O C̄ OΦ
 ΜΗ ΔΕΝ ΟΛΩΣ ΣΥ ΛΥΠΟΥ
 C K Z I KI K C̄ OΦ
 ΠΡΟΣ ΟΛΙΓΟΝ ΕΣΤΙ ΤΟ ΖΗΝ
 C K O I Z K C C̄ CXΓ
 ΤΟ ΤΕΛΟΣ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΙΤΕΙ

Solución:

